

**ТӘРБИЕ ТЕХНОЛОГИЯСЫ –
ТӘРБИЕ ЖҰМЫСЫНДАҒЫ
КӘСІПТІК ШЕБЕРЛІКТІҢ
ЭЛЕМЕНТІ.**

Орындаған: Балтабекова К.М.

Тексерген: Сулейменова З.Е.

ТЕХНОЛОГИЯ ҰҒЫМЫ:

- ОҚЫТУДЫҢ ТЕХНОЛОГИЯСЫ;
- педагогикалық технология;
- білім беру технологиясы;
- тәрбие технологиясы;
- Қарым-Қатынас технологиясы;
- даму технологиясы;
- Қалыптасу технологиясы;
- модульдік технология;
- топтық оқыту технологиясы, т.т. сияқты психологиялық-педагогикалық ұғымдармен байланысы саналуан.

ТӘРБИЕ ТЕХНОЛОГИЯСЫ

– тәрбие мақсаттарына қол жеткізуге мүмкіндік беретін оқыту формаларының, әдістерінің, жолдарының, тәсілдерінің және тәрбие құралдарының жиынтығы. Бұл дамыту, оқыту және тәрбие процестеріне ықпал ететін тәсілдердің бірі.

Тәрбие - мақсатқа бағытталған тұлға бойында көзқарастар мен сенімдер, қасиеттер мен құндылықтар, мінез-құлық нормаларын қалыптастыру процесі.

Тәрбие - мақсатты, арнайы ұйымдастырылған жан-жақты үйлесімді дамыған тұлғаны қалыптастыру процесі.

ТӘРБИЕ ӘДІСТЕРІ – БҰЛ ПЕДАГОГИКАЛЫҚ
ЖҰМЫСТЫҢ ТӘСІЛДЕРІ МЕН ЖОЛДАРЫ
АРҚЫЛЫ ТӘРБИЕ МАҚСАТЫНА ЖЕТУ (Т.Е.
КОННИКОВА)

ТӘРБИЕ ӘДІСТЕРІ - ТӘРБИЕШІ МЕН
ТӘРБИЕЛЕНУШІЛЕР ІС-ӘРЕКЕТІНІҢ ӨЗАРА
БАЙЛАНЫС ТӘСІЛДЕРІ (В.А.СЛАСТЕНИН)

ТӘРБИЕ ӘДІСТЕРІ – БҰЛ МЕКТЕП
ТӘЖІРИБЕСІНДЕ ҚОЙЫЛҒАН МАҚСАТТАРҒА
ҚОЛ ЖЕТКІЗУ ҮШІН ПАЙДАЛАНЫЛАТЫН ЖОЛ
(Ж.ӘБИЕВ)

**ТӘРБИЕ ТӘСІЛІ – ЖАЛПЫ ӘДІСТІҢ
БІР БӨЛІГІ, ЖЕКЕ-ДАРА ӘРЕКЕТ,
НАҚТЫ ІС**

**ТӘРБИЕ ҚҰРАЛДАРЫ: ІС-
ӘРЕКЕТТІҢ ТҮРЛЕРІ, КӨРНЕКІ
ҚҰРАЛДАР, ПЕДАГОГИКАЛЫҚ
ЫҚПАЛ ЖАСАУ ҚҰРАЛДАРЫ,
КОММУНИКАЦИЯ, ҚҰРАЛДАРЫ.**

ТӘРБИЕ ӘДІСТЕРІНІҢ ЖІКТЕЛУ

ПРОБЛЕМАСЫН ШЕШУДЕ ЗОР

ҮЛЕС ҚОСҚАН ҒАЛЫМДАР:

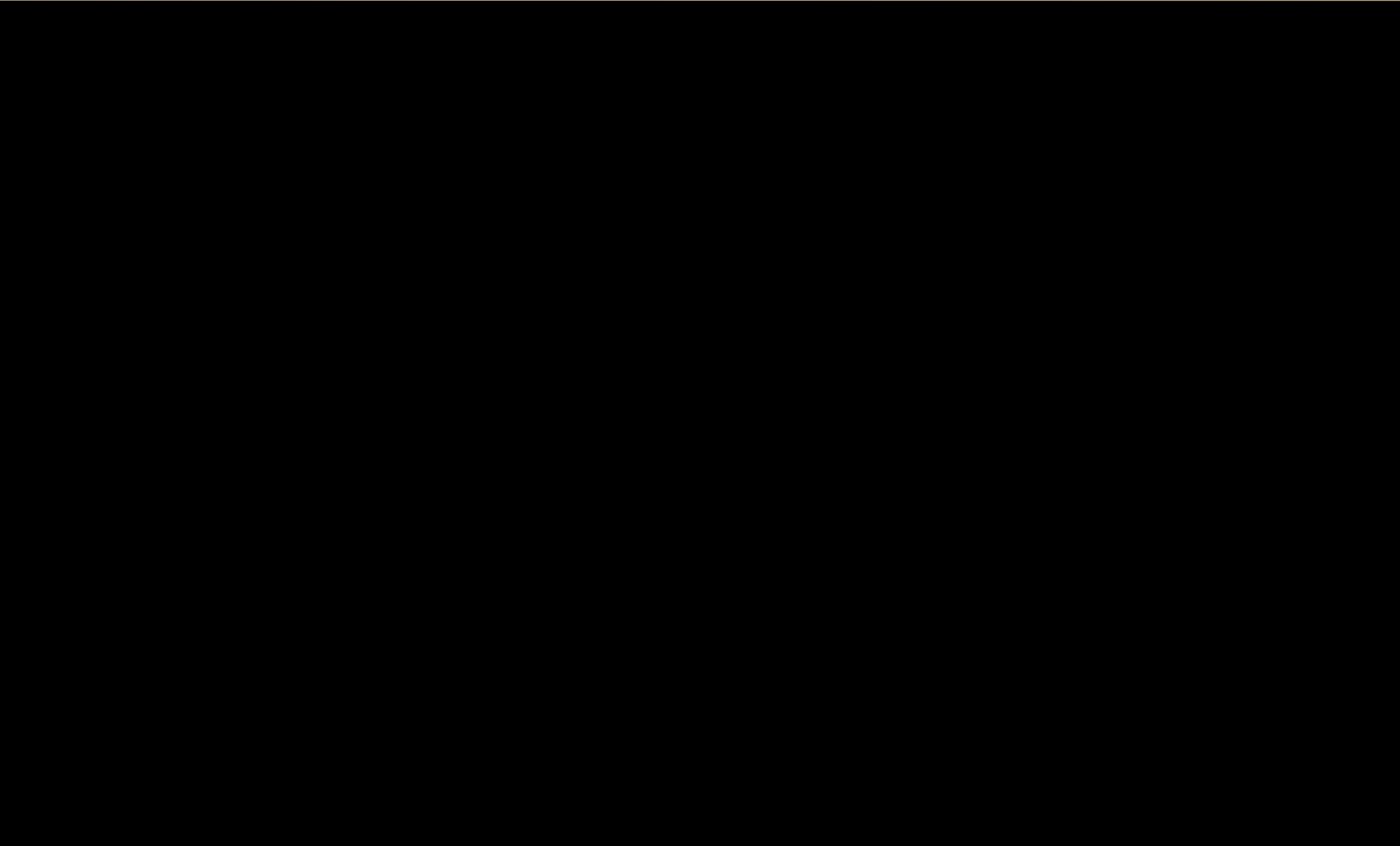
Н.К.ГОНЧАРОВ, Т.Е.КОННИКОВА,

И.Т.ОГОРОДНИКОВ, Н.И.

БОЛДЫРЕВ, И.С.МАРЫНКО, Г.И.

ТӘРБИЕ ӘДІСТЕРІ: (Т.Е.КОННИКОВА, Г. И.ЩУКИНА БОЙЫНША)

1. Тұлғаның ақыл-ойын қалыптастыру әдістері
2. Іс-әрекетті ұйымдастыру және қоғамдық, құқықтық тәжірибе қалыптастыру әдістері
3. Іс-әрекетке және мінез-құлыққа ынталандыру әдістері

ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАР ТҮРЛІ НЕГІЗДЕМЕЛЕР БОЙЫНША ЕРЕКШЕЛЕНУІ МҮМКІН:

- туындау негізіне қарай (педагогикалық тәжірибе немесе ғылыми тұжырымдама бойынша);
- мақсаттары мен міндеттеріне қарай (білімді қалыптастыру, тұлғалық қасиеттерін тәрбиелеу, дербестігін дамыту);
- педагогикалық құралдардың мүмкіндігіне қарай (әсер етудің қандай құралы жақсы нәтиже береді);
- тәрбиешінің технологиялар көмегімен жүзеге асыратын қызметтеріне қарай (диагностикалық қызмет, даулы жағдаяттарды басқару қызметі);
- балаға деген көзқарасына қарай.

**СЫНЫП ЖЕТЕКШІСІ РЕТІНДЕ ТӘРБИЕШІ ӨЗ
ЖҰМЫСЫНДА КЕЛЕСІ ТӘРБИЕ ТЕХНОЛОГИЯЛАРЫН
ҚОЛДАНА АЛАДЫ:**

- Диалогтық (сұхбат) технологиялар (пікірсайыстар, пікірталастар, дебаттар)
- «Коллаж» технологиясы
- Ұжымдық шығармашылық жұмыс
- Шоу-технологиялар
- Топтық проблемалық жұмыс (жобалар дайындау)
- Қарым-қатынас тренингі
- «Ақпарат айнасы» (қабырғаға ілетін хабарландырулар, стенд түрлері)
- Денсаулықсақтау технологиялары.
- Жағдаяттық технологиялар

ДИАЛОГТЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАР
(ПІКІРСАЙЫС, ПІКІРТАЛАС, ДЕБАТ)

Дебат – зияткерлік жарыс, өз көзқарасын және пікірін белсенді түрде қорғауды дамыту біліктілігі.

Пікірталас – қандай да бір даулы мәселе мен проблемалардың шешімін табу мақсатында оларды талқылау.

Пікірсайыс (ғылыми айтыс) – ақиқатқа көз жеткізу мақсатында қандай да бір проблема бойынша екі көзқарасты зерделеу үшін қолданылатын ынтымақтастықтың формасы.

Жоғарыда аталған технологиялар негізінен жоғары сыныптарда қолданылады.

«КОЛЛАЖ» ТЕХНОЛОГИЯСЫ

Табылған иллюстрациялар, цитаталар және қолда бар құралдардан плакаттар жасау арқылы тақырыпты немесе проблеманы зерделеуді болжайды.

Топтарда жүзеге асырылады.

Презентация (тұсаукесер) ескерілген.

ҰЖЫМДЫҚ ШЫҒАРМАШЫЛЫҚ ЖҰМЫС ТЕХНОЛОГИЯСЫ

Ұжымдық шығармашылық жұмыс – ҰШЖ – ұжымдық ізденіс, жоспарлау және қойған мақсатты шығармашылықпен іске асыру.

Ұжымдық – бұл бұл тәрбиешілер мен тәрбиеленушілердің жолдастық, тұлғааралық қатынасын білдіреді.

Шығармашылық – бұл істі белгілі бір үлгі бойынша емес, жаңаша, бұрынғыдан да жақсы жасауды білдіреді. «Бәрі шығармашыл, басқаша қажеті не?»

Жұмыс – бұл оның нәтижесі, ортақ пайда және қуаныш дегенді білдіреді.

«Жұмыс, шаға емес!»

ШОУ-ТЕХНОЛОГИЯЛАР

*Ойын шафалары қатысушыларды үш топқа бөлумен өткізіледі:
«Сахна», «Зал», «Жүргізуші».*

Үш ерекшелігі:

*қатысушыларды өнер көрсетушілер және көрермендер деп бөледі;
сахна төрінде сайысады; Ұйымдастырушылар дайындаған сценарий.*

ТОПТЫҚ ПРОБЛЕМАЛЫҚ ЖҰМЫС

— бұл оқушылардың проблемалық жағдаяттағы мінез-құлқымен вербалды (сөз жүзінде) жұмыс.

Оның мақсаты — ұйымдастыру шешімдер дайындау, қабылдау, түсіндіру, талқылау. Олар белгілі бір жағдайларға орай дайындалады және қолданылады: мысалы, сыныптағы балалар арасында үнемі алауыздық туындайды, ал оны ұйымдастырушы өз жолдастарын және тіпті ересектерді айламен алдауға тырысады.

Тәрбиеші арнайы түрде «кезекті алауыздықты талдау жағдаяты» технологиясын түзеді:

1. Алауыздыққа қатысушылардың әрқайсысына болып жатқан оқиганы сипаттауына мүмкіндік беретін сауал қояды.
2. «Зардап шеккен жақты» тәрбиеші оның ахуалын түсінетіндігінен хабардар етеді.
3. Араздасқан жақтарды даудың шығу себебі туралы ойлануға жетелеу;
4. Балалармен болған оқиғадан шығу жолдарын талқылайды.

Өмірдің қатігез немесе қайырымды болуы балаларды қалай тәрбиелеуімізге байланысты.

**ҚАТЫНАС ТРЕНИНГІ – ТОПТЫҚ
ПРАКТИКАЛЫҚ ПСИХОЛОГИЯ
ҚҰРАЛДАРЫНЫҢ**

көмегімен балаларда түрлі оң педагогикалық тәжірибе аспектілерінің тәжірибесін, қатынас тәжірибесін (өзара түсіністік тәжірибесін, қатынас тәжірибесін, мектептік проблемалық жағдаяттардағы мінез-құлық тәжірибесін) қалыптастыру мақсатындағы педагогикалық жұмыс формасы. Қатынас тренингтерінде мұнан басқа қандай да бір педагогикалық аспектілерді көруге болады ма? Әрине, иә. Түрлі балалар үшін түрлі себептерге байланысты қатынастың оң тәжірибесінен бөлек басқа да салдарлары болуы мүмкін: бір-бірімен қарым-қатынастың өзгеруі, педагогпен қарым-қатынастың өзгеруі, қандай да бір тұлғалық білім беруді дамыту немесе бекіту. Бірақ бұл — мақсат ретінде жоспарланған нәтижелер емес. Жақсы болған жағдайда бұл тәрбиенің ықтималды болжамдары.

«АҚПАРАТ АЙНАСЫ»

Көпшіліктік графикалық ақпаратқа белсенді қатынас тәжірибесі.

- Психологиялық негіздер.
- Назар (ықылас) аудару.
- Ықыласты қолдау.
- Ақпаратты түсіну.
- Қатынас.
- Ақпаратқа қатысты іс-әрекет.

Технологиялық тізбек:

Алдағы ақпаратқа мақсат қою.

Ақпараттың пайда болуы.

Кері байланыстың ашылуы.

Ақпаратпен жұмыс.

ДЕНСАУЛЫҚ САҚТАУ ТЕХНОЛОГИЯЛАРЫ

- педагогтың салауатты өмір салты дағдыларын меңгерту ұмтылысына құрылған, оқыту мен тәрбиенің жүйелі тәсілдері;
- балалардың сабақта және сабақтан тыс іс-әрекетінде қолайлы психологиялық ахуал тудыру;
- денсаулық қорғау және салауатты өмір салтын насихаттау.

Абзалы, оқушылардың психологиялық жайлылығы — маңызды аспектілердің бірі болып табылады. Бір жағынан, осылайша оқушылар шаршауының (қажуының) алдын алу міндеті шешімін табады, басқа жағынан — әрбір баланың шығармашылық мүмкіндіктерін ашу үшін қосымша ынта пайда болады.

Оқушылар сыныпқа нашар баға немесе ескерту алу қаупімен емес, сұхбатты жалғастыру, өз білімін көрсету, жаңа ақпарат алу тілегімен кіруі тиіс. Осындай сабақ процесінде эмоционалдық қолайсыздық баланың қолынан тапсырма орындау келмей жатқан, немесе тіпті орындамаған кезде де туындамайды. Сонымен бірге, қорқыныш пен шиеленістің болмауы әркімге іштегі психологиялық кедергілерден арылуға, ойын батылырақ айтуға, өз көзқарасын білдіруге көмектеседі.

Баланың денсаулығын сақтау оқу іс-әрекетін ұйымдастыру үшін қажет гигиеналық және психологиялық шарттар туғызуды ғана емес, сонымен қатар түрлі аурулардың алдын алуды, сондай-ақ салауатты өмір салтын насихаттауды болжайды.

ЖАҒДАЯТТЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАР

Сырт көзге қай педагогтің түсінігінде формалардың қайсысы «жаңа», ал қайсысы «ескі» екенін анықтау қиын. Оларды белгілі бір нақты жағдайдағы нәтижелілігі тұрғысынан қарастыру маңыздырақ.

Мұғалімдер мен тәрбиешілер өз қызметінде қандай технологияны қолданған күнде, олар оқушы пікіріне құлақ аспаса, олар не сезініп отырғанын білмесе бұл технологиялар сәттілік әкелмейді.